

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za razvoj

2011/0413(COD)

8.5.2012

OSNUTEK MNENJA

Odbora za razvoj

za Odbor za zunanje zadeve

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta
za stabilnost
(COM(2011)0845 – C7-0497/2011 – 2011/0413(COD))

Pripravljaivec mnenja: Cristian Dan Preda

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Oblikovanje instrumenta za stabilnost leta 2007 je bila pomembna inovacija pri izboljšanju zmogljivosti EU za odzivanje na krize, od takrat pa je instrument uspešno obravnaval povezavo med varnostjo in razvojem ter se izkazal kot strateško orodje, ki je povečalo zmogljivosti EU za odzivanje v kriznih razmerah.

Odzivni čas EU v kriznih razmerah je zdaj približno osem tednov, financiranje za ukrepe pa je mogoče zagotoviti za do 18 mesecev. Dolgoročni element instrumenta za stabilnost EU omogoča, da se odzove na posebne svetovne in nadregionalne grožnje, ki bi lahko imele destabilizacijski učinek, ter prispeva k okrepitvi zmogljivosti mednarodnih, regionalnih in drugih organizacij za odzivanje v predkriznih in pokriznih razmerah.

Vendar še vedno obstajajo možnosti za izboljšave. Predlog Komisije je treba pozdraviti, če želi ohraniti glavne značilnosti instrumenta za stabilnost, istočasno pa racionalizirati določbe za izboljšanje značilne prožnosti instrumenta.

Pozdraviti je treba tudi predlagani proračun v višini 2.828.900.000, dodeljen instrumentu za stabilnost v naslednjem večletnem finančnem okviru, kar pomeni 42-odstotno povečanje, čeprav še ni jasno, ali je to povečanje zadostno. Nedavni dogodki glede arabske pomladi so pokazali, da EU še vedno nima učinkovitih kratko- in srednjeročnih instrumentov za končanje konfliktov in zmanjšanje nasilja med fazami takojšnje tranzicije. Če resnično obstaja politična volja za oblikovanje učinkovitega instrumenta za stabilnost, bi bilo treba znatno povečati njegovo prihodnje financiranje.

Predlog Komisije predvideva najmanj 65 % sredstev za pomoč pri odzivu na krizne razmere ali porajajočo se krizo za preprečitev konfliktov. Ker je trenutna dodelitev v skladu s členom 3 približno 73 %, bi to lahko nakazovalo spremembo pristopa, po kateri bi dolgoročni element postal primerjalno pomembnejši. Vendar bi moralo biti jasno, da bi bilo treba ukrepom v skladu s členom 4 dodeliti vsaj 20 % sredstev, ki so na voljo za instrument za stabilnost.

Pomembno je tudi v nekaterih določbah okrepiti vidike glede povezovanja pomoči, obnove in razvoja ter z vključitvijo posebnih določb o letnih akcijskih programih ter posebnih ukrepih povečati skupno skladnost novega pravnega besedila. Sedanjih sprememb za poenostavitev delovanja instrumenta za stabilnost ne bi smeli opraviti na škodo jasnosti vrst izvedbenih ukrepov, ki jih je mogoče sprejeti. Enako pomembno bi bilo vključiti posebne določbe o ocenjevanju ukrepov, sprejetih v skladu z instrumentom za stabilnost. Pojasniti bi bilo treba tudi kazalnike uspešnosti za različne vrste pomoči. Kljub temu, da je instrument za stabilnost dozorel, pa se vključitev določbe o pregledu zdi upravičena in bi se lahko uporabila za izboljšanje skladnosti med posredovanji držav članic in EU.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za razvoj poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(2) Ohranjanje miru, preprečevanje *sporov*, krepitev mednarodne varnosti **ter** pomoč prebivalstvu, državam in regijam, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih je povzročil človek, so med glavnimi cilji zunanjega delovanja Unije, kot so opredeljeni v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji. Krize in *spori*, ki prizadenejo države po vsem svetu, pa tudi drugi dejavniki, kot so terorizem, organizirani kriminal, podnebne spremembe, izzivi in grožnje za kibernetško varnost ter naravne nesreče, ogrožajo svetovno stabilnost in varnost. Za učinkovito in pravočasno obravnavanje te problematike so potrebni posebna finančna sredstva in instrumenti financiranja, ki lahko dopolnjujejo instrumente za humanitarno pomoč in dolgoročno sodelovanje.

Predlog spremembe

(2) Ohranjanje miru, preprečevanje *konfliktov*, krepitev mednarodne varnosti, pomoč prebivalstvu, državam in regijam, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih je povzročil človek, **ter spodbujanje trajnostnega gospodarskega, družbenega in okoljskega razvoja držav v razvoju z glavnim ciljem izkoreninjenja revščine** so med **načeli in** glavnimi cilji zunanjega delovanja Unije, kot so opredeljeni v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji. Krize in *konflikti*, ki prizadenejo države po vsem svetu, pa tudi drugi dejavniki, kot so terorizem, organizirani kriminal, podnebne spremembe, izzivi in grožnje za kibernetško varnost ter naravne nesreče, ogrožajo svetovno stabilnost in varnost. Za učinkovito in pravočasno obravnavanje te problematike so potrebni posebna finančna sredstva in instrumenti financiranja, ki lahko dopolnjujejo instrumente za humanitarno pomoč in dolgoročno sodelovanje.

Or. en

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Uredba (ES) št. 1717/2006 je bila sprejeta, da bi Uniji omogočili zagotavljanje skladnega in celostnega odziva na krizne razmere in razmere porajajoče se krize, odzivanje na posamezne nadregionalne varnostne

Predlog spremembe

(3) Uredba (ES) št. 1717/2006 je bila sprejeta, da bi Uniji omogočili zagotavljanje skladnega in celostnega odziva na krizne razmere in razmere porajajoče se krize, odzivanje na posamezne nadregionalne varnostne

grožnje ter krepitev pripravljenosti na krize. Namen te uredbe je uvedba spremenjenega instrumenta, pri čemer bi se oprli na izkušnje, pridobljene s prejšnjim instrumentom, da bi povečali učinkovitost in skladnost ukrepanja Unije na področjih preprečevanja *sporov* in odzivanja na krize, pripravljenosti na krize in vzpostavljanja miru ter odzivanja na varnostne grožnje, vključno s *področjem* podnebne *varnosti*.

grožnje ter krepitev pripravljenosti na krize. Namen te uredbe je uvedba spremenjenega instrumenta, pri čemer bi se oprli na izkušnje, pridobljene s prejšnjim instrumentom, da bi povečali učinkovitost in skladnost ukrepanja Unije na področjih preprečevanja *konfliktov* in odzivanja na krize, pripravljenosti na krize in vzpostavljanja miru ter odzivanja na varnostne grožnje, vključno z *ukrepi za* podnebne *spremembe ter ukrepi za krepitev odpornosti prebivalstva na naravne nesreče*.

Or. en

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe

Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6a) Evropsko soglasje o razvoju¹, ki so ga Svet in predstavniki vlad držav članic, ki se sestajajo v okviru Sveta, Evropski parlament in Komisija sprejeli 22. novembra 2005 in ga je pozdravil Evropski svet z dne 15. in 16. decembra 2005, navaja, da bo Skupnost v skladu s pristojnostmi posameznih institucij razvila celovit pristop za preprečevanje državne nestabilnosti, konfliktov, naravnih nesreč in drugih kriznih razmer, kar je cilj, h kateremu naj bi prispevala ta uredba.

¹ *UL C 46, 24.2.2006, str. 1.*

Or. en

(Besedilo kot v odstavku 4 Uredbe (ES) št. 1717/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o vzpostavitvi instrumenta za stabilnost – UL L 327/1, 24.11.2006, str. 1)

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) preprečevati *spore*, zagotavljati pripravljenost za reševanje razmer pred krizo in po njej ter vzpostavljati mir;

Predlog spremembe

(b) preprečevati *konflikte*, zagotavljati **zmogljivosti in** pripravljenost za reševanje razmer pred krizo in po njej ter vzpostavljati mir;

Or. en

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) odzivati se na posamezne svetovne in nadregionalne grožnje, ki imajo destabilizacijski učinek, vključno s podnebnimi spremembami.

Predlog spremembe

(c) odzivati se na posamezne svetovne in nadregionalne grožnje, ki imajo **morebiten** destabilizacijski učinek, vključno s podnebnimi spremembami, **med drugim z izgradnjo zmogljivosti lokalnih akterjev.**

Or. en

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Tehnična in finančna pomoč iz odstavka 1 **lahko** zajema področja, ki so podrobno razdelana v Prilogi I. Kazalnik uspešnosti pomoči je odstotek projektov, sprejetih v treh mesecih od odkritja opisanih razmer.

Predlog spremembe

2. Tehnična in finančna pomoč iz odstavka 1 zajema področja, ki so podrobno razdelana v Prilogi I. Kazalnik uspešnosti pomoči je odstotek projektov, sprejetih v treh mesecih od odkritja opisanih razmer.

Or. en

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Tehnična in finančna pomoč iz odstavka 1 **lahko** zajema področja, ki so podrobno razdelana v Prilogi II. Kazalnik uspešnosti pomoči je stopnja okrepitve zmogljivosti prejemnikov za preprečevanje *sporov*, reševanje razmer pred krizo in po njej ter vzpostavljanje miru.

Predlog spremembe

2. Tehnična in finančna pomoč iz odstavka 1 zajema področja, ki so podrobno razdelana v Prilogi II. Kazalnik uspešnosti pomoči je stopnja okrepitve zmogljivosti prejemnikov za preprečevanje *konfliktov*, reševanje razmer pred krizo in po njej ter vzpostavljanje miru.

Or. en

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe Člen 6 – odstavek 1 – uvodno besedilo

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Pomoč Unije se izvaja v skladu s skupno izvedbeno uredbo ter na podlagi naslednjih programskih dokumentov in z naslednjimi ukrepi za finančno izvedbo:

Predlog spremembe

Pomoč Unije se izvaja v skladu s skupno izvedbeno uredbo ter na podlagi naslednjih programskih dokumentov in z naslednjimi ukrepi za finančno izvedbo:

Or. en

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe Člen 7 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

8. Komisija redno obvešča Evropski parlament o načrtovanju pomoči Unije na podlagi **člena 3**.

Predlog spremembe

8. Komisija redno obvešča Evropski parlament o načrtovanju pomoči Unije na podlagi **členov 3, 4 in 5**.

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Tematski strateški dokumenti so splošna podlaga za izvajanje pomoči na podlagi členov 4 in 5. Zagotavljajo okvir za sodelovanje med Unijo in zadevno partnersko državo ali regijami v skladu s splošnim namenom in pristojnostmi, cilji, načeli in politikami Unije.

Predlog spremembe

1. Tematski strateški dokumenti so splošna podlaga za izvajanje pomoči na podlagi členov 4 in 5. Zagotavljajo okvir za sodelovanje med Unijo in zadevno partnersko državo ali regijami v skladu s splošnim namenom in pristojnostmi, cilji, načeli in politikami Unije ***ter v skladu s potrebami partnerske države ali zadevnih regij.***

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pri pripravi in izvajanju tematskih strateških dokumentov se upoštevajo načela o učinkovitosti pomoči: partnerstvo, koordinacija in poenotenje. Zato so tematski strateški dokumenti skladni s programskimi dokumenti, odobrenimi ali sprejetimi v okviru drugih instrumentov Unije za zunanjo pomoč, in se izogibajo podvajanju s temi dokumenti. Tematski strateški dokumenti se načeloma oblikujejo na podlagi dialoga EU in, kadar je to primerno, zadevnih držav članic z zadevno partnersko državo ali regijami, kar vključuje civilno družbo ter regionalne in lokalne organe, tako da se zagotovi ustrezna odgovornost države ali regij za proces. Unija in njene države članice se že

Predlog spremembe

2. Pri pripravi in izvajanju tematskih strateških dokumentov se upoštevajo načela o učinkovitosti pomoči: partnerstvo, koordinacija in poenotenje. Zato so tematski strateški dokumenti skladni s programskimi dokumenti, odobrenimi ali sprejetimi v okviru drugih instrumentov Unije za zunanjo pomoč, in se izogibajo podvajanju s temi dokumenti. Tematski strateški dokumenti se načeloma oblikujejo na podlagi dialoga EU in, kadar je to primerno, zadevnih držav članic ***in drugih donatorjev*** z zadevno partnersko državo ali regijami, kar vključuje civilno družbo ter regionalne in lokalne organe, tako da se zagotovi ustrezna odgovornost države ali regij za proces. Unija in njene države

v zgodnji fazi postopka načrtovanja programov posvetujejo med seboj zaradi večje skladnosti in komplementarnosti svojih dejavnosti sodelovanja.

članice se že v zgodnji fazi postopka načrtovanja programov posvetujejo med seboj zaradi večje skladnosti in komplementarnosti svojih dejavnosti sodelovanja.

Or. en

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe Člen 8 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Komisija odobri tematske strateške dokumente in sprejme večletne okvirne programe v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(3) skupne izvedbene uredbe. Ta postopek se uporablja tudi v primeru temeljitih pregledov, zaradi katerih bi se bistveno spremenila strategija ali načrtovanje programov.

Predlog spremembe

4. Komisija odobri tematske strateške dokumente in sprejme večletne okvirne programe v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(3) skupne izvedbene uredbe ***ter po potrebi po posvetovanju s partnersko državo ali zadevnimi regijami***. Ta postopek se uporablja tudi v primeru temeljitih pregledov, zaradi katerih bi se bistveno spremenila strategija ali načrtovanje programov.

Or. en

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe Člen 8a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 8a

Letni akcijski programi

1. Letni akcijski programi določajo ukrepe, ki se sprejmejo na podlagi tematskih strateških dokumentov in večletnih okvirnih programov, navedenih v členu 8.

2. Letni akcijski programi določajo cilje,

področja posredovanja, pričakovane rezultate, upravljalne postopke in skupni znesek finančnih dodelitev. Vsebujejo kratek opis operacij, za katere je predvideno financiranje, navedbo zneskov, dodeljenih za posamezno operacijo, in okviren časovni raspored izvajanja. Kjer je to primerno, vključujejo rezultate izkušenj, pridobljenih pri predhodnem zagotavljanju pomoči. Cilji so merljivi.

3. Letni akcijski programi ter spremembe ali razširitve teh programov se sprejmejo v skladu s pravili in postopki iz člena 2 skupne izvedbene uredbe.

Or. en

Predlog spremembe 14

Predlog uredbe Člen 8b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 8b

Posebni ukrepi

- 1. Komisija lahko ne glede na člene 7, 8 in 8a v primeru nepredvidenih in ustrezno utemeljenih potreb, okoliščin ali obveznosti sprejme posebne ukrepe, ki niso predvideni v izjemnih ukrepih pomoči in programih vmesnega odziva iz člena 7, tematskih strateških dokumentih in večletnih okvirnih programih iz člena 8 ali letnih akcijskih programih iz člena 8a.*
- 2. Posebni ukrepi navajajo cilje, področja dejavnosti, pričakovane rezultate, uporabljene postopke upravljanja in skupni znesek finančnih dodelitev. Vsebujejo opis operacij, za katere je predvideno financiranje, navedbo zneskov, dodeljenih za posamezno operacijo, in okviren časovni raspored*

izvajanja.

3. Posebni ukrepi se sprejmejo v skladu s pravili in postopki iz člena 2 skupne izvedbene uredbe.

Or. en

Predlog spremembe 15

Predlog uredbe Člen 8c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 8c

Ocenjevanje

1. Komisija redno ocenjuje rezultate in učinkovitost politik in programov ter uspešnost načrtovanja z neodvisnimi zunanjimi ocenami, kadar je to primerno, da bi preverila, ali so bili cilji izpolnjeni, in da bi podala priporočila za izboljšanje prihodnjih operacij, kot predvideva člen 12 skupne izvedbene uredbe.

2. Komisija se v okviru teh ocen zlasti osredotoči na nadaljnje izvajanje in izboljšanje kazalnikov uspešnosti iz členov 3, 4 in 5.

Or. en

Predlog spremembe 16

Predlog uredbe Člen 13 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

V obdobju 2014–2020 se najmanj 65 odstotnih točk finančnih sredstev nameni za ukrepe iz člena 3.

V obdobju 2014–2020 se najmanj 65 odstotnih točk finančnih sredstev nameni za ukrepe iz člena 3 **in najmanj 20 odstotnih točk za ukrepe iz člena 4.**

Predlog spremembe 17

Predlog uredbe Člen 13a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 13a

Poročilo

Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 2017 poročilo o prvih štirih letih izvajanja te uredbe, po potrebi s predlogom za spremembo te uredbe.

Predlog spremembe 18

Predlog uredbe Člen 14 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Uporablja se od 1. januarja 2014 **do 31. decembra 2020.**

Predlog spremembe 19

Predlog uredbe Priloga II – uvodno besedilo

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Tehnična in finančna pomoč iz člena 4 **lahko** zajema podporo za ukrepe, namenjene krepitvi zmogljivosti EU in njenih partnerjev za preprečevanje *sporov*,

Tehnična in finančna pomoč iz člena 4 zajema podporo za ukrepe, namenjene krepitvi zmogljivosti EU in njenih partnerjev za preprečevanje *konfliktov*,

vzpostavljanje miru ter zadovoljevanje potreb pred krizo in po njej ob intenzivnem usklajevanju z mednarodnimi, regionalnimi in podregionalnimi organizacijami ter državnimi in nedržavnimi udeleženci v zvezi z njihovimi prizadevanji na naslednjih področjih:

vzpostavljanje miru ter zadovoljevanje potreb pred krizo in po njej ob intenzivnem usklajevanju z mednarodnimi, regionalnimi in podregionalnimi organizacijami ter državnimi in nedržavnimi udeleženci v zvezi z njihovimi prizadevanji na naslednjih področjih:

Or. en

Predlog spremembe 20

Predlog uredbe

Priloga III – točka 1 – pododstavek 2 – uvodno besedilo

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

pomoč **lahko** zajema podporo za ukrepe, namenjene:

Predlog spremembe

pomoč zajema podporo za ukrepe, namenjene:

Or. en

Predlog spremembe 21

Predlog uredbe

Priloga III – točka 2 – pododstavek 2 – uvodno besedilo

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

pomoč **lahko** zajema podporo za ukrepe, namenjene:

Predlog spremembe

pomoč zajema podporo za ukrepe, namenjene:

Or. en